

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab Anno Domini D.XC. perueniens vsque ad DCC.XIV. nempe à
Gregorio Magno Romano Pontifice, vsque ad Gregorium secundum

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annus 675. Adeodati Pap. Annus 7. Const. Pogon. Imp. Annus
8.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15007

IESV CHRISTI
ANNVS 674.
ADODATI PAP. CONST. POGON. IMP.
Annus 6. Annus 7.

ANNO Redemptoris sexcentesimo septuagesimo quarto, Indictione secunda, Wamba Rex Hispaniam aduersus tyrannos, qui Galliam Naibonensem, id est locum regni sui productione subegerant, comparato exercitu progressus, diuino munitionis auxilio, sex mensibus spacio eisdem feliciter debellauit, penitulque delevit. Victoriae cantam haud humana virtus partam, sed diuinis comparatam, perpetuis configurata monumentis tradidit potesta Iohannes, qui successu Quiriaci huius temporis Archiepiscopo Tolitanus enim scripto commentario eiusmodi bellum historiam profectionis est: quem totidem ferme ve bis maior ex parte Tuden-
sus in suum Chronicon retulit.

Qui autem tyrannidem addebetum Regem exercuerat, etiam aduersus Deum impetrare pugnauit. Etenim inter alia nefanda celera impiis Iudeis persequitionem haud Iesum in Gallia Naibonensi aduersus Ecclesiasticos excusauit, qui ipsi in omnibus pacere recularentur. Causa rei gratiae tunc accedit, ut Nemensis Ecclesiasticorum vita facilius commendatum, Atre-
gum nomine, eadem constanter animo repugnante, vinculi mancipientia tradidit illudendum, in cuiusque sedem fixi perdidit focum Ramorum Abbatem intrusus. Addidit etiam alia nefanda, quae recente longum esset. Sed et qui aduersus eum misitus est Paulus, natione Graecus, in primis sequi conserfus, nequiora patravit, vbique perdidit, vbique sacrilegus, expolians cunctas suis Ecclesias.

Sed hos igitur debellandos tyrannos expeditionem per Reginam pius, primum omnium studuit ex-
trae committire iustitia; quamobrem in ipso pro-
cesso, quos fecerunt milites aduersus perpetrales, iusti-
ciam viribus, hanc tam o Princeps dignam ferentem
nam pugnare: Ecce tam iudicium immunit bellum: & haec fortunam, ut Deus ad scandala provocaret? & post alia haec quoque perpetua mandata memori te verba addidit: Profracta
potest ad bellum, quoniam nequitatu constitutus exemplum.

Qui vero primum Icelensibus militum ex modo purgari excepit, Deo accepit, ut Angelos habebet com-
militones. Ita quidem refutari dignus cui credatur au-
to, nempe viuum esse Angelis vallatum exercitum; sed
reddimus hoc eis verba: Manifeste, inquit, dominus protelio
aliqua: quod indicibus indicat patet evidenter. Vixit illi enim
Angelorum exercitus protelio noster exercitus, & post Angelos
super eis certa solitudo protectionis sua signa protulisse,
quod & remi declararunt esentia: siquidem difficil-
mentum bellum aduersus duos tyrannos Valconum Fran-
corumq[ue] roborum auxilio, ciuitatis munitionis tu-
tato, belligissimo tempore spatio lumina felicitate con-
firmitas & post devictos tyrannos, Lupum Duce-
pellentem Francorum viribus nullo negotio superau-
t, omnibus triumphum gloriofissimum negat. Inter alia
autem dominis iudicis sequa lance libata sententia paruit,
cum tenus desperatione. Paulus tyrannus penitus sup-
erare, hocnam sua ponere, antequam ab aduersis ca-
peretur, plus Kalendas Septembres regibus se exire ve-
llementem, ac primari indutus regnum depositit, qui die a
Deo electus Rex Wamba illud accepit.

Sed non pateretur etiam, quod propheticus ipsius
Pauli tyrranni epistola significat: Quid enim ipse
Paulus tesser Regem exercitum comparabat; ut in offi-
cio contineat virum venerabilem Amatorem German-
ensem Episcopum, hanc ad eum prebeat et scripti-
pitolam:

Adolphus, quid v' Wamba Rex cum exercitu aduersus nos veni-
re non disponit: sed cor tuum non turberat: nec enim fieri pos-

Sed tamen quem primum de nobis ambobus ibi tua doctrina cum exercitu videtur accidere, ipsum si credat habere dominum, ut in cuius habeat perfidiam charitate, ita ipse, nesciens quid diceret, prophetauit. Noutid potest Wamba Rex, cum Gerundam peruenit, gaufus etiam bofis fencientia de diuino se parochio esse fecurum, regnoque pati et potitur.

Sed ne in bellicis amplius immotorem, finem audi-
dignam metitis, quem facile gaudiu[m] tyranno[m] accipit. Qui
S. Felicis martyris Gerundensis donaram a S. Recaredo
Rege coronam sacrilegio suo capit regnatus imponuit,
et in triumphum catenis vincus deducit. Tolentum
ingressus est vni cum sociis pede libellis iisdem penis
affectis, capite decalvato, rasa barba (era id apud Go-
thos peritame supplicium) nudaris pedibus, induitus
in fidis vestibus camelio impositus, corona ex corio fa-
cia redimitoris: post hac vero idem omnes panes sancti
legibus in tyrannos supplicium nouissimum tubi-
re. Porro Wamba Rex Dei beneficij accepti meior,
evidens gratia existens, sacra vaia & alia orna menta, que
abla ex Ecclesiis ab hostibus competrerat, vna cum aliis
manubibus vendicatis iussi iisdem reddi: addidit & alia,
pia vbiq[ue] sua f[or]ta Deo concelle victorie monumenta
relinq[ue]nt: loco autem triumphalis fornicias, ea qua
omnibus esentia proficia ciubus Tolitanis constru-
erunt curtae edificia, nona ergens m[on]ita ciuitatis, in
quorum nonnullis turribus eiusmodi inscriptionem ius-
tit incidi:

EXCELSUS FAVORIS DEO REX INCLIVUS

VRBEM
WAMBA SVÆ CELEBRUM PROTENDENS
GENTIS MONOREM.

Sed et secundum illud propheticum a: Super muros tuos
Hierusalem confitimus custodes, supra cacumina turriū ita
exitu Sancto dum, quorum custodia ciuitas salua forceret,
eiusmodi inscriptione notaras:

VOS DOMINI SANCTI, QVORVM HIC PRÆ-
SENTIA FVLGET,

HANC VRBEM ET PLEBEM SOLITO SERVA-
TE FAVORE.

Hæc quidem religiosissimum R[ex] de quo rursum inferius
fuis locis ita dicendum erit. Quomodo autem idem
Rex vbi muros ciuitatis exterrit, instar Zorobabelis b
sanctuarium pariter expugnare & exædificare aggreditur,
anno sequenti dictum sumus.

IESV CHRISTI
Annus 675.

ADODATI PAP. CONST. POGON. IMP.
Annus 7. Annus 8.

CHRISTI annus sexcentesimus septuagesimus
quintus, Indictione terria, adest: quo leprosum Idus
Nouembrii in Hispania celebrata fuit Synodus Tole-
tana undecima, ita dicta, Era nimis leptogenesima
decima etia, anno quanto Wambæ * Regis, decem &
nouem Episcoporum praefecta, quorum duo tantum
per vicarios interfuerunt. Haec tamen Rex ipse gloriosissi-
mus, que ac fortissimum bellicis expeditionibus detenus,
hanc rebus Ecclesiæ compendens curam impende-
re valuit: deletis autem diuinitus hostibus, aquæ in primis
tyrannis nihil antiqua habuit, quam vires Ecclesiastice
per Episcopos bene disponerentur, que sacerdotum
negligentia videbantur omni ex parte collapserat. De his
vero summatis habet isti Tudenit: Affractum & Va-
scens in finibus Cantabriæ rebello[n]e edomus, & suo
imperio ciuitatem subiugauit, qua Carta vocabatur, ampliavit
& eam Bambolem, quasi Bambo Lunate vocant, prouinciam
quoque Galie, que Hispanie exterior dicitur, sibi rebellantem,
multis agminibus Francorum intercepit, subiugauit, & Pen-
lam per fidem tyrannum cepit, & ei vicos evadere praecipit. Et
ad urbem Tolitanam cum triumpho magno recessit, disfor-
mantib[us] Pontificis, eo quod alii diuersi parochias inuidentes, ad
concordiam studiis revocare. Sic igitur hoc anno quarto

V.
PAULVS AC
SOCII POE-
NIS APPRE-
CIT.

MON-
MENTA
PIETATIS
WAMBA
REGIS.

I.
CONC. TO-
LIT. XI. DI-
CTVM.
• Wambæ
ai.

regni eius inchoato a mente Septembri. Concilium pro-
vinciale Toletri con- oculandum curauit. In eius prefatione
hie, que precesserant impedimenta congregandi E-
piscoporum commentus significantur his verbis:

IL. *PASLOCTO PAV-
TRUM. *Wamba*

In nomine sancte Trinitatis. *Collectio in vnam Carthaginensis*
*provinciae sacerdotibus in Toletria rite, in beate matre Domini-
nae Marie Virgini fide, anno quarto excellentissimi & religiosi
Wambani Principis, sed die septimo idas Novembris, res re-
tationis gaudii, & dies mundum optare gratulationum occurrit; in quo
nobis datum est confidere pariter & desire, quid lacrymarum
de præteritis Domini debetremus. Examus hucque probatam
facili collusione instabiles: quia annua series temporum, sub-
tralita luce Consiliorum, non tam vita auctor, quam ma-
trem omnium errorum ignorantium etiis membris ingebat.*

Cernebamus enim, quomodo Balylomica confusione a illa succen-
sa nunc tempora Consiliorum auctor, nunc sacerdotum Domini
disfatuatio inordine irruevit, pariter & cum d. meretrici cepe-
bantur iunctamenta, quia Ecclesiastici conuentus non aderat
disciplina; ne erat, quererantur corrigerent parts, cum sermo
dissimilatus haberetur extor. Et quia non erat aduanctorum
Pontificis viapreceptio, crederat in maius vita deterior. Cum
tandem dominus nescientia ex alio resciens, & temperiata
nre, se occurserat prodire & latiri, preparari nostris
faciliis religiosi Principis mentem deuotam pariter & instru-
tam, cum servile scelus suum & lux Consiliorum resu-
lata reflexerit, & alterna charitas & mutuo in corrigendis vel
infringendis moribus excutient, dum & aggregando nova horro-
tu Principi velut fauoris est data, & opportuna corrigendis
præparata est disciplina: ut qui decursu longe ante temporibus,
poli decem & olio scilicet labentum annorum excorij, in v-
num meritosus aggregari conuentum, mederi possemus frater-
iali gratia fonsatum. Ne enim numeris iste abeunt eis & sa-
lute: si quippe malis illa in Evangelio & ter tenui annorum ex-
cubibus cura, que figuram totius generis humani gesibat,
sub sacramento huius numeri saluti pristina a Salvatore dona-
tur, &c. hinc ex multis voluminis reddidisse, ut ferre-
tur, quam damnosa esse confusio in Ecclesia fre-
quenti Consilio celebrationis intermissio, quam-
vis vobis eius vobis; vtque ex eorumdem Patrum ver-
bis intelligi potest, quod cum Reges ad Episcopos de
conuentendo in unum ferirent, non id ibido facie-
rent, sed horroto ihortari namque Regis se conuenisse,
idem (vedicimus eis) efficiunt fuit, sicutque cum andis
sive ab eis, sive ab aliis dictum, iusta Principis conuocatio
Episcoporum ad Concilium conuenisse, eius exhortatione
id factum intelligas.

III. *QVAE IN
C. NOLIO
EVERINT
STATUTA.*

Quod vero ad exactam fidic profelionem primo loco in Concilio editam petinet, ex ea intelligi potest,
ne dum nomen Orientalis heretis Monotheletarum
illuc pemenille, cum nequam de ea mentio habeatur,
vel aduersus eam afferto proponatur. Post fidic vero
proxima valde profelionem editi sunt a Patribus ca-
nones sexdecim, quorum primo cotrigunt, in ipsorum
Concilio que quid alienum a sacerdotiis maiestate sine
indecorum verbis scripti, sive, ac iocis proficerent
inceptum. Secundo loco illud magnopere incalcatur, ut
vixcent doc. in Episcopis, necvlo curarum obice a di-
uina lectione reuocentur, vel à doctrina, verbi feliciter
predicatione cessent. Illud præterea additum, ut idem
custodirent in piffendo ac missis celebrandis ab omni-
bus ordo, qui in Metropolitana Ecclesia vbi receptus fu-
erat. Sic & qui sequuntur canones, ad ipsos factores re-
spicere, dubius exceptis no[n]cens, probe scientibus
Patribus, inde prouenire, ut fabriditorum quoque mores
rectissime disponantur, si qui præfunt rectiores populi,
digne præfint. Nouissime vero faciunt Patres, euidem
Regis Wamba fuisse voluntatem, ut prætermissa Con-
ciliorum celebratio refutetur, annique singulis ab E-
piscopis secundum Ecclesiasticos canones frequentaretur.
Vnde tatis potest intelligi, complura Toletrana Con-
cilia esse deperita, vel ipsa fatem, quae reliquis annis
eiudem Regis maxime prii celebrari contiguntur, ut inter
alia generali Concilium, de quo dicemus.

Quod vero aliqui, temporum haud adeo veram ratio-

nem habentes, collocant eamdem Synodum sub Ag-
thoni Romano Pontifice, ex parte certum est, quia in con-
stitutione Imperatoris, de qua inferius agitur, certum
fit, non ante sextam Indictionem ipsum federe capi-
Porto hac Synodus sub quarta Indictione inchoata, hoc
anno, septimo Idus Novembus celebrata & regit. Sed
quod ab omnibus affertur, in eodem Concilio omnium
Hispaniarum Ecclesiasticorum factum est, ut lectorum Episcoporum
diuisionem: fecerit testem: nam Tudenus aliena
celebratio constituta factum est in Concilio generali sub eodem
Rege celebrata, cui omnes Hispaniarum Episcopi inter-
fuerunt & subscriventerunt, huic vera decem & nosse
diuisione Episcoporum intercepuntur.

Quod enim esset inter Episcopos ob die celum
obozzis discordie, ad has compendenda indicendum
fuit generale Concilium, quod quidem non exstet, sed
celebratum esse, cunctis auctoriis tribuendum laetus.
In eo postissimum ad diuinæ dictiones, & perpetuas
inter Episcopos faniandam pacem, idem Rex duxit &
terminis distinguunt voluit vniuersitate Episcoporum
cias, immo quomodo antiquis diuinis faciem, inscio-
scere, aliquibus recens ad dicit: cunctis regi auidem Ta-
denis ut priorum Regum volumine legi iustitia & in-
subdit: Fecit Chronica Regum priorum eorum siager, ut la-
tio posset terminos paternorum dividere, sicut antiqui ten-
taret, & exeges tunc confusa, & ut propria quibusque man-
faderet, scut subiecta demonstrat scriptura, &c. Post vero nulli
exaudiente dilubenti hinc habet ex verbis Regis
Fuit Sedes harum duarum Hispaniarum elongata ad domum
Gothorum tam Archiepiscopalis, quam Episcopalis, per quoniam
ministratur verbum Dei, quia a Romane Pontificis communione
Caribicoverteruntur habent. VI ex sua Canticis tradidit
sanctorum Patrum anima, his communia salutis pectora.
Hoc igitur nostra divisa de auctorum Archiepiscoporum &
Episcoporum dictarum sedum in Toletra facta summa permane-
eternum.

Hac omnia supra scripta Iugis gloriosus Rex Franks et Ca-
cilio Toletriano, ubi omnes Episcopi & Archiepiscopi Hispani-
orum conuentur, quae fabricriptionem suam firmata, est Qua-
rius Toletrano Archiepiscopo in primaria dignitate & filio
Catholica confessante. Statutum est præterea à iudeo Cœno,
omni clericis invenient scindunt regulam sanitatis per la-
dori, &c. hæc de Concilio generali sub codice Regis
Rabiro, sed incerto anno Tudenis, quem per centa ex-
confuerunt, quod præter fide & amicitia, ut
quod reuiciamus reliquo nobilis rerum Hispanie
historicos tam vetices, inter quos eminere Redenus,
quano recentiores vitios doctiliorum.

Rursum vero hoc ipso anno ex Episcopis promovit
Lusitanis & celebratum est Concilium Biacense, quo
ponitur ordine certum: cui inter fuunt Episcopos
languerentur que canores totidem, quibus concitent
præter errores, qui in situ factis & bene inservient
Ecclesiasticam disciplinam irrepleant: ut iuste dies, &
procedentes in iumentis suis martyrum Episcoporum &
concorum humeris, sed gloriae vehementi intenta
colas sacras reliquias portantes. Item tandem galero
vehi, Romanis Pontificis tunc huius infige, etiam
Patiacharum ipse concepsit, sed que latu, non hanc
reverentur, diaconum numquam, neque enim ordinem
clericorum. Porro inter alios dignos Patrias, qui Syno-
do hinc inter se legi inter, sive Iudorum Atticorum,
qui cum moribus dignitatis congru, non doctrina ex-
sunt, relinquens hoc ingenio pollici momentes: quo
tempore etiam eius equalis clausum Valerium Abbatem
doctrina & pietate inflatus. Rediitq[ue] Synod[us] ex consi-
laz[ione] hinc satius ad institutum. Arde Concilio in Hispania
hoc anno celebratis haec est.

Quig[ue] Dei Ecclesiæ bene influente rotu
ratus fuit, accepit ipse Wamba Regis iugis beneficium,
quod idem Tudenis paucis annis, ne[m]p[er] 30 annis
t[em]pi, qui Oriente magna ex parte potuit effici, subdolus
plumulas deuult sicut, ingeni comparsis clausum
ducenta um & sepr[ar]ata cum Hispanis incau-

voce idem fuerit ab ipso Rege maritimo bello, quo & eorum classis incensa funditus desperierit, siue quam cedentibus oftenim fuerit, aduersus fideles sunt tantum per fidem in fideles, que barbaros prenale, cum in illis peccata intint, quae Dei iusta sententia puniantur, & si contemptas vigeret, & fulta sancta eti bonis operibus floret, tunc barbaricas omnes vires lassino licet studio comittatas, imbecilles penitus reddi & impetrant id factum in Concilio generali habito, subsciperent, luce vero dros & boc Episcopum intercesserunt.

I E S V C H R I S T I

A N N Y S 676.

D O N I P A P .   C O N S T . P O G O N . I M P .
Annus 9.

A N N O Redemptoris sexcentesimo seprusgessimo sexto, Indictione quarta, sexto Kalendas Iulii, Adeodatus Papa, cum sedis annos septem, menses duos, dies decem & septem, ita apud Anthonium, fed in aliisque codicibus quartor tantum ipsi annibantur, & tamen tamen theionem parvum, quae tenebant annos trigesimum, cui & Siegeberi subficerit, cum obdientiis Adeodati annos numeret. Accidit plane iubilat, ut tanti Pontificis res gestae temporis iniuria ab iniquitate silentio, quas fuisse puerulas nemini dubium esse debet: vix autem repetitur vnuia epistola ex Tarconi archi, & in latere vniuersitatis per Papinum Massonum due tam virum, qua conseruatur privilegium Abbatum monasteri sancti Martini concessum: quam cum aliquo se nota tempore, ipsitum inuenimus, hic in fine Poniatis eius parsuitus collaudam, sic enim se haberet ipsa data pro eodem monasterio ad omne: Galliarum Episcopos:

Dilectissimi fratribus vniuersi Episcopis in Gallie partibus conuictum obdatutus...

Apud eum non admisit norma, quam apprimit custodiendopraecepisse, ut canonicis Patrum consulta, praeferimus a iustissima apostolice. Sedis Presulibus, predecessoribus scilicet nos, qui autoritatem successionis & vocis sacrificationis apostolice recipimus, ut deinceps solitarii nesciunt; quemadmodum statuta reprobamus, incrementa atque illibatae consuetudine. Sed re ipsa quaque a fratribus nostris Ecclesiasticis Episcopis palmarum duxerat mutatione confusa & salubriter fuerat oratione, atque similes apostolorum principi lucet imperio magistrorum, non rite veteres, inter quos erant hunc sententes viri doctillorum.

Qua ex re dom. Algericus religiosus presbyter & Abbas monasterii sancti Martini, in quo venerabile corpus eius est sicut, viro ex debetio vniuersitatis apostolica Confessionis & atria, non nisi reprobare ac ostendit, commendationemque fratris nostri Cayeni Tarconi Ecclesia Presule obsumpti: supplex voce precatis illi reprobamus. Apostolica autoritate subvenimus ob invenimus monasteri, quod beate recordationis confessor Christi Martinus Tarconius Ecclesia Episcopus in Gallicano partibus ad concordiam fratrum sui sacrificiorum corporis consecratione decato, ut nunc preesse se peribus, scriptio ostenderat, ei concedere rediremus.

Pax autem amabilissima, idcirco quod mos atque traditio sancta nostra Ecclesia plus non suspetat, a regimine Episcopatu prouidentia religiosa loca scribatur. Verum vbi & predicti fratres apud Caprii Tarconi Ecclesia Presula monachico habitarent, locellis libertatis diffensione licentiam scripto conceperant religiosissimi eas exemplaria proficiente compertimus, in causa velut & aliorum per Gallicanam videlicet prouinciam conseruauerunt. Ad id confessum proutdram subscriptio, ut faber amicorum sufficiamus: nullatenus tam exortem ratione, ac causam regule tantorum Episcoporum consonam sententiam superponimus. Propterea & nos erga quos nunc fratres, ut nra recordationis predentes conferre prouiderent, similiter ex autoritate presceli apostolorum principi, cui clavis legendae sicut filii eius Conditur atque Redemptor omnium trivit, idem confirmare conceperamus: ut apostolica fulti auctoritate per primi seruum granulatas à quibus episcoporum

sob pretestu discessione religiosus Abbes vel monachii ibi degentes ne sustinet: neque nra fabi disputanda apud eos licetum rendicuntur, dispensa his atque insolentias angariarum imponant: neque per occasionem regularis discipline rimanda atque fernande qualibet eu intentum inuidit, sed liberam licentiam habere flaminus, falsa presceli monachicarum regularum custodia, religioso abbate (quicunque pro tempore praeter) presceli venerabili monasterio id procurante, ut erga quos pristinæ recordationis articulis continet, & iuste conservare mitatur, & quicunque subvenia regentur dispensatione, solerter custodiare commoneat, diritatemque compellat.

Reuerendissimus vero Episcopus, in cuius paracie esti memoratum venerabile monasterium, vel res ac possessiones confitentur, faciendo tantum ordinacionem ac promovitionem sacerdotium atque Leutorum, vel conficiendi chrysostati suam concepcionem. Dispositionem autem venerabili loci gerere, & conversationem monachorum exquirere, religioso abbati, eiusque Presceli, vel qui probatisani fuerint in eodem monasterio, quod etiam presceli Praefatus consona sententia definerunt & determinauit.

Quicunque situr quilibet tempore (quod nullatenus creditimus) huius decretum privilegi, quod auctoritate apostolica submixta consentiendo firmavimus, in totum vel in partem temera re tentant, hancque preceptionis audaciam digna emendatio minus correcerit: interpositum percellendum vel antithematizandum se nonerit, non solum tantorum sententia sacerdotum, sed etiam aquilonis condemnationis aculeo: quoniam violare permissum est, quod salubriter servare debet. Et ita quoque huius privilegi sanctio firma & rata indumenta que persigilat atque permaneat. Ergo quod & praecellentissimum totius Gallie Reges (ut scripto congerimus) ad reprimendas laicorum infidelities, edicto primum idem venerabile monasterium regali pace dignatus sunt. Bene valeat, dilectissimi fratres, hactenus Adeodatus.

Ex eius scripto illud fit manifestum, iam cessisse Romanos Pontifices cuiusmodi immunitates concedere monasteriis, cum dicat: Mos ait tradidit sancte & nostra Ecclesia plena non suppat a regimine Episcopatu prouidentia religioso loca secernere, id fortasse, quod ex mente dedicent, etiammodum immunitates oblitus ponit, quam profuse monachice oblinuerunt. Certe quidem numquam placuit S. Bernardo (quod ex pluribus locis epistolariis eius appareret) ut monach. ab Episcopis obediens in huiuscmodi privilegiis se fabri ahaeent: nō e gratiam eis S. Francisco, fed fratribus Elie & hominis nō diu in spiritu tu, sed carnis pudentia nitens, dicit opus. At de his modo hactenus. Redemus ad obitum sanctissimum P. elie, quem vita summa ipsa etiam elementa luxile, cum post eius transitum potenter fuisse continuo exorto pluviae, prout in ipso Anastasio refert, vbi perim in hac habet:

Hic Ecclesiastis beati Petri, qui est in Portuensi uita camponi Meruli, reparatus atque dolucant. Sed & monasterium fastidit Erasmi statim in Caelo monte, in quo conuenit vixi est predictus sanctissimus vir, multa noua adiicia coagmentavit, sed & castella conquassit, sed & in vita sua Abbas & congregauit ius confitit.

Petri cuius transitum tanta plaga & temeraria fuerunt, qualia nulla atque inomina meminimus saderet ut etiam bonum & pecunies fulgere interirent: & nra per litaneias que quotidie fiebant, Domini propitiatus est, non patuerint homines tristitare, & in horribilis frumenta respondere. In tantum enim crevere haec mala, ut ex ipsi pluri denou loquuntur na[m] centrum, & ad matutinam tempore primum, pro quo capi bonum miraretur. Ecce autem Adeodatus ordinacionem vnam per mensum Decembrem, crevit presbyterus quatuordecim, diaconos duos. Episcopo per datus a loca quaerantur tres: qui etiam sequentiem ad B. Petrum, h[ab]et ipsi, qui & ad eam post obitum Adeodati fedem vacalle mensibus quatuor & diebus lex.

Hac igitur ratione dicendum est, hoc eodem anno Kal. Nonem. Donum, sive Dominum, vel Domini, quem alii Conum, sine Canonem appellant, & eorum esti Roi Pontificem, ali addunt quartu Nonas chilidem mensus consecratum suffit. Romannis iste fuit, Macrini filius. Vbi autem Constantiopolis intonuit, Donum Romas